

Індивідуальна податкова консультація

Державна податкова служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула звернення щодо оподаткування доходу, отриманого фізичною особою за зданий (проданий) юридичній особі брухт чорних (код 7204 згідно з УКТ ЗЕД) та кольорових металів і в межах компетенції повідомляє.

Щодо обов'язку фізичної особи, яка здає (продає) суб'єкту підприємницької діяльності брухт чорних (код 7204 згідно з УКТ ЗЕД) та кольорових металів, мати документи, які підтверджують походження цих відходів

Відповідно до ст. 1 Закону України від 05 травня 1999 року № 619-УІV «Про металобрухт» (далі – Закон № 619) металобрухт – це непридатні для прямого використання виробу або частини виробів, які за рішенням власника втратили експлуатаційну цінність внаслідок фізичного або морального зносу і містять у собі чорні або кольорові метали чи їх сплави, а також вироби з металу, що мають непоправний брак, залишки чорних і кольорових металів і їх сплавів.

Власник металобрухту – це юридична або фізична особа, яка володіє, користується і розпоряджається належним їй металобрухтом у межах, визначених законом. Побутовий металобрухт – це непридатні для прямого використання виробу побутового призначення або частини цих виробів, які містять у собі чорні або кольорові метали чи їх сплави і які втратили експлуатаційну цінність.

Статтею 4 Закону № 619 передбачено, що операції з металобрухтом здійснюються лише спеціалізованими або спеціалізованими металургійними переробними підприємствами, а також їх приймальними пунктами.

Приймання побутового металобрухту від фізичних осіб дозволяється лише при пред'явленні ними документа, який засвідчує особу, та обов'язково оформляється актом приймання. В акті приймання побутового металобрухту від фізичних осіб зазначаються дані документа, який засвідчує особу, та опис металобрухту. Фізичні особи можуть здійснювати операції лише з побутовим металобрухтом.

Оформлення документів, що засвідчують набуття права власності на металобрухт, та актів приймання металобрухту є обов'язковим. Ці документи повинні знаходитися у власника металобрухту та зберігатися протягом одного року.

Згідно з п. 44.1 ст. 44 Кодексу для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені абзацом першим цього пункту.

Отже, фізична особа, яка здійснює здачу (продаж) побутового металобрухту у вигляді брухту чорних (код 7204 згідно з УКТ ЗЕД) та кольорових металів повинна пред'явити лише документ, який засвідчує особу. Тобто надання фізичною особою – власником відходів будь-яких інших документів щодо походження брухту нормами чинного законодавства не передбачено.

Щодо відображення податковим агентом доходу, нарахованого (виплаченого) фізичній особі за зданих (проданих) брухт чорних (код 7204 згідно з УКТ ЗЕД) та кольорових металів у податковому розрахунку ф. № 1ДФ

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розділом IV Кодексу, відповідно до п.п. 162.1.1 п. 162.1 ст. 162 якого платниками податку є, зокрема, фізична особа – резидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні.

Згідно з п.п. 163.1.1 п. 163.1 ст. 163 Кодексу об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

Статтею 165 Кодексу встановлено вичерпний перелік доходів, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку зокрема, сума доходу, отримана платником податку за здані (продані) ним вторинну сировину, побутові відходи, брухт чорних металів (код 7204 згідно з УКТ ЗЕД), брухт кольорових металів, включаючи використані (виснажені) акумулятори електричні свинцево-кислотні (код 8548 10 21 00 згідно з УКТ ЗЕД), залишки та брухт електричних акумуляторів із вмістом свинцю (код 8548 10 91 00 згідно з УКТ ЗЕД), та брухт дорогоцінних металів, проданий Національному банку України (п.п. 165.1.25 п. 165.1 ст. 165 Кодексу).

Крім того, звільняються від оподаткування військовим збором доходи, що згідно з розділом IV Кодексу не включаються до загального оподаткованого доходу фізичних осіб (не підлягають оподаткуванню, оподатковуються за нульовою ставкою) (п.п. 1.7 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Разом з тим відповідно до п.п. «б» п. 176.2 ст. 176 Кодексу особи, які відповідно до Кодексу мають статус податкових агентів, зобов'язані подавати у строки, встановлені Кодексом для податкового кварталу, податковий розрахунок суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, а також суми утриманого з них податку до контролюючого органу за місцем свого розташування. Такий розрахунок подається лише у разі нарахування сум зазначених доходів платнику податку податковим агентом протягом звітного періоду. Запровадження інших форм звітності з зазначених питань не допускається.

Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і

сум утриманого з них податку затверджено наказом Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4 (далі – Порядок).

Згідно з Довідником ознак доходів, наведеним у додатку до Порядку, сума доходу, отримана платником податку за здані (продані) ним вторинну сировину, побутові відходи, брухт чорних металів, брухт кольорових металів, включаючи використані (виснажені) акумулятори електричні свинцево-кислотні, залишки та брухт електричних акумуляторів із вмістом свинцю, та брухт дорогоцінних металів, проданий Національному банку України відображається податковим агентом у податковому розрахунку ф. № 1ДФ під ознакою доходу «149».

Одночасно зауважуємо, що відповідно до п. 46.1 ст. 46 Кодексу податкова декларація, розрахунок, звіт (далі - податкова декларація) – це документ, що подається платником податків (у тому числі відокремленим підрозділом у випадках, визначених Кодексом) контролюючим органам у строки, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата грошового зобов'язання, у тому числі податкового зобов'язання або відображаються обсяги операції (операцій), доходів (прибутків), щодо яких податковим та митним законодавством передбачено звільнення платника податку від обов'язку нарахування і сплати податку і збору, чи документ, що свідчить про суми доходу, нарахованого (виплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку.

Крім того, відповідно до ст. 51 Кодексу платники податків, в тому числі податкові агенти, зобов'язані подавати контролюючим органам у строки, встановлені Кодексом для податкового кварталу, податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків.

Враховуючи викладене, оскільки податковий розрахунок ф. № 1ДФ є документом, що свідчить про суми доходу, нарахованого (виплаченого) податковим агентом на користь фізичних осіб, то дохід, отриманий платником податків за зданий (проданий) ним брухт чорних металів (код 7204 згідно з УКТ ЗЕД) та брухт кольорових металів відображається агентом у зазначеному розрахунку, незалежно від того, що вказаний дохід не включається до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податків.

Щодо визначення граничної суми доходу, яка може бути отримана фізичною особою від здачі (продажу) брухту чорних (код 7204 згідно з УКТ ЗЕД) та кольорових металів

Положеннями розділу IV Кодексу не встановлено обмежень щодо граничного розміру доходу, який отримується фізичною особою від здачі (продажу) брухту чорних (код 7204 згідно з УКТ ЗЕД) та кольорових металів.

Щодо обов'язку фізичної особи, яка здійснює операції зі здачі (продажу) побутових відходів, реєструватися суб'єктом господарської діяльності

Згідно з п.п. 14.1.36 п. 14.1 ст. 14 Кодексу діяльність особи, що пов'язана,

зокрема, з реалізацією товарів, спрямованих на отримання доходу, і проводиться такою особою самостійно, а також через будь-яку іншу особу, що діє на користь першої особи за договорами комісії, доручення та агентськими договорами, є господарською діяльністю.

Продаж (реалізація) товарів – це будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію незалежно від строків її надання а також операції з безоплатного надання товарів (п.п. 14.1.202 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

За своєю правовою природою підприємництво – це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку (ст. 42 Господарського кодексу України (далі – ГКУ).

Господарська діяльність, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку, є підприємництвом, а суб'єкти підприємництва – підприємцями (п. 2 ст. 3 ГКУ).

Державна реєстрація фізичної особи, яка має намір стати підприємцем, регулюється Законом України від 15 травня 2003 року № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (далі – Закон № 755).

Отже, у розумінні Кодексу систематична діяльність фізичної особи, яка провадить операції з продажу (реалізації) товарів, у т. ч. здача (продаж) побутових відходів з метою отримання прибутку, підлягає державній реєстрації згідно з Законом № 755.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.